

Téma práce „Justiční spolupráce v trestních věcech v evropském justičním prostoru“ jsem volila s vědomím, že se jedná o jedno z nejdynamičtější se vyvíjejících odvětví veřejného práva v Evropě. Žádné další odvětví nezaznamenalo v posledních desetiletích takový rozmach jako právě oblast třetího pilíře Evropské unie, oblast justice a vnitřních věcí. Na počátku byly evropské státy soustředěny jen v rámci mnohonárodní Rady Evropy, Evropa byla založena pouze na ekonomické integraci. Maastrichtská smlouva, podepsaná dne 7. února 1992, přidala k tomuto základu spolupráci na poli justice a vnitra. Od té doby pokládají členské státy justiční spolupráci za „věc společného zájmu“. Od Maastrichtu bylo v oblasti justiční spolupráce dosaženo velkého pokroku. Amsterodamská smlouva, která vstoupila v platnost 1. května 1999, zkvalitnila nástroje justiční spolupráce třetího pilíře EU, přenesla Schengenskou dohodu do rámce EU a vytvořila koncept prostoru svobody, bezpečnosti a práva. Na zasedání Evropské rady v Tampere v roce 1999 byl za základní kámen justiční spolupráce mezi členskými státy Evropské unie označen princip vzájemného uznávání rozhodnutí v trestních věcech.

Cílem první části této rigorózní práce je poskytnout ucelený pohled na vznik a vývoj evropského justičního prostoru, to jest vymezit tento pojem, vysvětlit jeho genezi a strukturu a naznačit možný další vývoj. Pro snazší uchopení takto široce pojatého tématu uvádím nejdříve základní charakteristiku práva Evropských společenství a navazuji pak konkrétními formami projevu „europeizace“ trestního práva procesního. Cílem druhé části je podrobněji rozebrat stěžejní oblasti mezinárodní justiční spolupráce, jako je zejména vzájemná pomoc v trestních věcech a extradice, a to v podobě přehledu nejdůležitějších smluvních instrumentů v této oblasti, ať už uzavřených v rámci Rady Evropy, či v rámci Evropských společenství. Třetí část této práce se zabývá rozбором moderních nástrojů justiční spolupráce v trestních věcech, jako jsou společné vyšetřovací týmy, Eurojust, OLAF, Evropská justiční síť či do budoucna institut evropského žalobce a snaží se tak nastínit hlavní trendy vývoje v oblasti trestního práva procesního v dnešní Evropě.